

Kommunedelplan grustak, steinbrudd og deponi

Plan- id:

Merknader etter høring og offentlig ettersyn

Det er innkommet 18 høringsuttalelser, fordelt på 9 fra myndigheter/andre offentlige foretak, 7 fra utbyggingsinteresser/enkeltpersoner og 2 fra internhøringsrunde.

Her er innspillene delt i:

A. Myndigheter/andre offentlige foretak mv. (9 stk)

B. Lag/foreninger/enkeltpersoner/private aktører (7 stk)

C. Internhøring (2 stk)

A. Myndigheter/ andre offentlige foretak.

Nr: A1	Statens vegvesen	Dato: 20.11.2020
<ol style="list-style-type: none"> 1. Statens vegvesen forutsetter at trafikksikkerhet, framkommelighet og tilsmussing av vegnett med tilhørende funksjoner blir viet ekstra oppmerksomhet. Disse elementene bør innarbeides i mal og veiledning for verdi og konsekvensvurdering slik at kommunedelplanen etter hvert blir mer fullstendig. 2. Vi viser til brev fra daværende Fylkesmannen i Sør-Trøndelag av 22.10.2015, jf. vårt brev av 12.10.2015.		
Kommentar: <ol style="list-style-type: none"> 1. Trafikksikkerhet, belastning på vegnett/framkommelighet og støv/støy skal inngå som del av arbeidet med overordnet konsekvensutredning. «Trafikksikkerhet» innarbeides som et eget tema «Nr. 15» i mal innspillskjema. 2. Innspillet tas til orientering.		

Nr: A2	Midtre Gauldal kommune	Dato: 22.11.2020
<ol style="list-style-type: none"> 1. Vi har ikke konkrete merknader til innholdet. 2. Som nabokommune er vi interessert i å se sammenhenger utover kommunegrensene, og setter pris på å bli informert om planarbeidet.		
Kommentar: <ol style="list-style-type: none"> 1. Innspillet tas til orientering.		

Nr: A3	Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)	Dato: 04.12.2020
<ol style="list-style-type: none"> 1. Det er viktig at arbeidet harmoniseres med IKAP-arbeidet. Videre at områder som i endelig IKAP-plan blir markert rødt (arealer som anbefales tatt ut), heller ikke tas med videre i planarbeidet. 2. NVE er svært negative til nedfylling av Ravinelandskap/Bekkedaler. [...] Det må kunne forventes innsigelser fra oss dersom det legges til rette for nedfylling av Ravinelandskap/Bekkedaler dersom det ikke foreligger særlig viktige samfunnsmessige hensyn som har enda høyere prioritet. Sikring av kvikkleiresoner mot skred kan være en slik interesse og er et tiltak NVE som skredetat, i samarbeid med kommunene, selv ofte er med på å initiere, gjennomføre og bekoste (80/20% kostnadsfordeling). 3. NVE har hatt innsigelse til deponering både hva angår området Udduvoll Vest, og til detaljreguleringsplan for Voll massetipp. Dersom det ikke gis konsesjon til Udduvoll Vest, forutsetter vi at deponiet ikke tas inn i planen. 4. Fylkesmannen i Trøndelag avviste nylig en søknad fra Melhus kommune om (videre) deponering i forbindelse med det som benevnes «Mo deponi». Behovet for langsiktighet, realisme og forutsigbarhet hva angår deponiområder, gjør at vi forutsetter at også Mo deponi utelates fra planen. 5. Opprettholdelse av åpne vassdrag er viktig mtp. flomsikkerhet og kontroll med vannet. Vann på avveie, særlig i marine områder, utgjør en sikkerhetsrisiko og opprettholdelse av åpne, evt. omlagte vassdrag, vil i utgangspunktet være et krav fra vår side ved offentlig ettersyn av detaljreguleringsplan. Vi vil be om at dette tas inn i bestemmelsene som en forutsetning for tiltaket. 6. Minner om EUs vannforskrift og at det ikke skal skje en forverring av dagens økologiske tilstand i vannforekomstene for eksempel gjennom avrenning av suspendert materiale. De fleste områder i Melhus med vassdrag drenerer direkte eller indirekte til det varig verna Gaulavassdraget. Vi forutsetter derfor at dette temaet vektlegges særlig nøye i det videre planarbeidet. 7. I områder som ligger under marin grense (MG) må det forventes at det påtreffes skredfarlige masser som kvikkleire eller jordarter med sprøbruddmateriale. I forbindelse med ROS-analyse til kommunedelplanen bør det gjennomføres geotekniske vurderinger eller rekkefølgebestemmelser med krav om slike ifbm. Detaljreguleringene for å kunne dokumentere at sikkerheten i henhold til naturfare er tilstrekkelig ivaretatt. 8. Selv om uttak av fjell i utgangspunktet er trygt mtp. skredfare, er det viktig å vurdere forholdet til sprengningsarbeider og midlertidige eller permanente deponiområder dersom sprenging eller deponier er i umiddelbar nærhet til eller beliggende på marine avsetninger. 9. Områder med stort potensiale for utvinning av sand og grus kan inneha problemstillinger knyttet til tilslamming av vassdrag, potensiale funn av skredfarlige løsmasser og kan komme i konflikt med viktige grunnvannsressurser (for eksempel Fremo-området). Dette forutsettes avklart nærmere i det videre planarbeidet.		

Kommentar:

1. Melhus kommune er en del av IKAP-samarbeidet og hadde tett dialog med IKAP under utarbeidelse av IKAPs regionale plan for massedeponi i 2015. Dette arbeidet var et viktig grunnlag for vår gjeldende kommunedelplan for grustak, steinbrudd og deponi. Oppdatert rapport: «massedeponi i Trondheimsområdet – oppdatering regional utredning av områder for deponering av rene masser» fra 2020, berører kun deponiområdene «Udduvoll vest og Udduvoll midtre» i Melhus kommune. Begge disse deponiområdene anbefales av IKAP. Områdene er allerede avklart i overordnet plan i Melhus kommune.
2. I planprosessen legges det opp til at det skal gjennomføres en overordnet konsekvensutredning. I dette arbeidet er biologisk naturmangfold et vurderingskriterium som blant annet vil omfatte en vurdering av potensielle konsekvenser for ravinelandskap og bekkedaler.
3. Dette tas til orientering.
4. Dette tas til orientering.
5. I videre planprosess vil det vurderes behov for å komme med anbefalinger til bestemmelser for neste rullering av kommuneplanens arealdel. I den sammenheng vil det være aktuelt å se på en bestemmelse om at opprettholdelse evt. omlegging av åpne vassdrag er en forutsetning for tiltak.
6. EUs vannforskrift og vannmiljø skal vektlegges som et vurderingstema ved utarbeidelse av forslag til kommunedelplan. Viser til innspill C1 «Vannmiljø m.m (plan- og byggesak)» nedenfor.
7. Kommunedelplanen vil gi overordnede føringer og komme med anbefalinger for om et område overordnet fremstår egnet for grusuttak/steinbrudd/deponi. Dette fritar ikke tiltakshavere fra plan- og bygningsloven sitt krav om reguleringsplan med tilhørende ROS-analyse og konsekvensutredning.
8. Dette tas til orientering.
9. Dette tas til orientering.

Nr: A4	Bane NOR SF	Dato: 08.12.2020
<ol style="list-style-type: none"> 1. Det er viktig at det i vurderinger/utredninger om grustak, steinbrudd og deponi belyses om tiltakene kan føre til mer transport nær jernbanen og over planoverganger. 2. Vi kan ikke akseptere nye arealplaner som legger til rette for økt transport over planoverganger. For å unngå dette må kryssing av jernbanen foregå planskilt. I områder med pågående regulerte masseuttak, bør eventuelle planoverganger erstattes med planskilte kryssingsanlegg. Nye planoverganger tillates ikke. 3. I tabellen «veiledning for verdi og konsekvensutredning» er støy/støv/avrenning et tema. Det er viktig at støv og finstoffer håndteres på en slik måte at jernbanen og driften av den ikke forstyrres. En må unngå at finstoff fra masseuttak avsettes i jernbaneanlegg, linjegrøfter og stikkledninger, da det kan føre til ulemper og skader på grunn av økt fare for skjevsetninger i sporet, vannoppstuvning og erosjon. 4. Videre er ras/flom et tema i nevnte tabell. Det må unngås at masseuttak, deponier og adkomstveier fører til endringer som kan øke faren for flom-, erosjons- og skredskader på jernbanen. 5. I de utredninger som skal gjøres videre i planarbeidet herunder blant annet ROS-analysen, er det viktig at ovennevnte forhold inngår og at det tas tilstrekkelig hensyn til disse forholdene.		

Kommentar:

1. Dette tas til etterretning.
2. Foreslår at det innarbeides et underkapittel i planprogrammet som beskriver forholdet til jernbanen under kapittel 2.1, hvor signalene i dette innspillet fremgår. I «mal innspillskjema» foreslås det innarbeidet et punkt nr. 16 om forholdet til jernbanen hvor tiltakshaver/interessent må beskrive om det forventes økt transport over planovergang som følge av innspillet. Dette vil i så fall være et moment som øker konfliktnivået, og det vil kunne være behov for krav om planskilt kryssing i senere reguleringsprosesser.
3. Dette tas til orientering.
4. Dette tas til orientering.
5. Endelig vedtatt kommunedelplan for grustak, steinbrudd og deponi vil ikke fritta tiltakshavere fra kravet om reguleringsplan, konsekvensutredning og ROS-analyse. Dette skal beskrives i kommunedelplanen.

1. Vi vil ta forbehold om at det kan bli fremmet innsigelser til områdene i senere planprosesser, dersom nasjonale eller regionalt viktige interesser blir berørt.
2. Vi viser til høringsuttalelse til gjeldende kommunedelplan, jf. brev av 22.10.2015. Innspill derfra står fremdeles ved lag.
3. Generelt vil vi påpeke at vurderinger av behov vil være et sentralt tema. I den forbindelse er også mulig sambruk mellom uttaks- og deponiområder en faktor med potensielt stor betydning for det totale arealbehovet.

Landbruk (Jord- og skogressurser):

4. Vi er fremdeles kritiske til forslag som forutsetter midlertidig omdisponering av dyrka mark som det åpnes for i planprogrammet. Etter vår vurdering må hovedregelen være at dersom dyrkajord skal tilføres masser, må det foreligge klare, agronomiske fordeler med det. Dyrkbar jord bør heller ikke tilføres masser uten at det foreligger slike fordeler. I den forestående kommuneplanprosessen blir derfor alternativsvurderinger som ikke berører dyrka mark sentralt.
5. Nyetableringer og utvidelser av eksisterende grustak steinbrudd og deponier fører i mange tilfeller til avskoging, i alle fall i driftsperioden. Aktiv revegetering med stedeagne treslag etter driftsfasen vil kunne tilbakeføre arealet til skogsmark, men krever betydelig innsats for å få et jordsmonn som kan gi en skogproduksjon av betydning.
6. Uansett hvilken arealbruk potensielle arealer har i dag, er det viktig å unngå de arealer med størst negativ effekt. For jord- og skogbruksarealer vil negative effekter være knyttet til redusert matproduksjon, skogproduksjon og karbonfangst. Videre vil negative effekter mht. arrondering og tilgjengelighet av omkringliggende jord- og skogbruksarealer kunne oppstå.

Videre utredninger:

7. I «mal for verdi- og konsekvensutredning» og «veiledning for verdi- og konsekvensutredning» skal det for primærnæringene (jordbruk/skogbruk/beitemark) gis en verdi av området og en kommentar. [...] Det er viktig at det konkretiseres i planprogrammet hvordan virkningene skal beskrives. For å påvise arealer med størst negative effekter for landbruket er det viktig at det fremskaffes tallmateriale over (permanent og midlertidig) beslaglagte områder. Dette gjelder både jord, skog og beitearealer.
8. For skogarealene bør følgende opplysninger fremskaffes: Bonitetsfordeling, treslagsfordeling, alderssammensetning (hogstklassefordeling), volum pr. dekar, drivbarhet og nøkkelbiotoper (også kalt MIS-figurer). Disse opplysningene gir grunnlag for å verdsette og rangere skogarealer i en kommunedelplan. Videre vil arealopplysningene gi grunnlag for å utrede konsekvensene for skogproduksjon og karbonfangst av en eventuell omdisponering.
9. Statsforvalteren mener at konsekvensutredning for skogbruken og karbonfangst i skogen også bør omfatte: Anslag over hvordan karbonopptak og -lagring vil endres som følge av eventuell arealomdisponering, hvordan eventuelle nøkkelbiotoper i skog vil påvirkes av arealomdisponering, anslag over hvordan framtidig skogproduksjon på de berørte eiendommene vil endres som følge av eventuell arealomdisponering og hvordan tilgjengeligheten til omkringliggende skogarealer vil påvirkes av arealomdisponering.
10. Jf. «statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning» skal det ved omdisponering av skog til andre formål vurderes avbøtende tiltak for å sikre at karbonfangsten i skog opprettholdes. For å sikre dette mener Statsforvalteren som landbruksmyndighet at det allerede i kommunedelplan for grustak, steinbrudd og deponi bør pekes på tiltak og arealer som er egnet for slike avbøtende tiltak.
11. For både jord-, skog- og beiteressurser bør det beskrives potensielle driftsmessige konsekvenser.

Klima og miljø:

12. Det er sannsynligvis av stor samfunnsøkonomisk betydning å satse på å etablere områder i kommunen hvor overskuddsmasser, som kan nyttes i bygge- og anleggstiltak, kan lages inntil de kan tas ut og benyttes i nye prosjekt.
13. Videre bør en del av arbeidet med kommunedelplanen være en vurdering av hvilke områder som eventuelt skal åpnes for deponering eller uttak først. Å ha flere åpne brudd eller deponier i nærheten av hverandre kan gi vansker med å styre negativ påvirkning fra støy og støv mm. fra drift og transport.
14. Hensynet til det varig verna lakseførende vassdraget Gaula må være gjennomgående i planarbeidet. Det må vurderes om det er mulig å hindre avrenning, fra aktuelle masseuttak- og deponiområder, som inneholder skadelige partikler (inkludert finstoff) for fisk og naturmiljø. I dette arbeidet kan rapporten: «Bergarters potensielle effekter på vannmiljøet ved anleggsvirksomhet, Statens vegvesen rapport nr. 389» være til hjelp.
15. Vedlegg 2 «veiledning for verdi- og konsekvensvurdering» sier at eksisterende registrert biologisk mangfold naturtyper og arter skal vurderes/utredes. Områder som ikke er kartlagt for naturverdier bør allerede som en del av dette arbeidet kartlegges etter Natur i Norge-metodikken (NiN). Dette er viktig for å sikre at aktuelle masseuttak- eller deponiområder er akseptable for senere regulerings sak.
16. Det bør legges inn retningslinjer i planen for å hindre spredning av fremmede skadelige arter.
17. Det er viktig at det kommer klart frem i konsekvensutredning for områder for råstoffutvinning/deponi hvordan de forskjellige temaene i konsekvensutredningen er vektet opp imot hverandre.
18. Som en del av konsekvensutredningen må masseuttak-/deponiområders nærhet til og påvirkning på støy- og støvfølsom arealbruk vurderes.

Kommentar:

1. Dette tas til orientering.
2. Dette tas til orientering.
3. Foreslår at det legges til et underkapittel: «Utrede behovet for uttaks- og deponiområder» under kapittel 5 utredninger.
4. Dette tas til orientering.
5. Dette tas til orientering.
6. Dette tas til orientering.
7. Til punkt 7 og 8: Innspillene tas til etterretning. Det vil i etterkant/parallelt av at innspill fra «mal innspillskjema» kommer inn til planarbeidet foretas en overordnet konsekvensutredning. I den forbindelse vil tallmateriale og offentlig tilgjengelig data legges til grunn for å vurdere konfliktnivå / konsekvenser for et aktuelt område/areal.
8. Se punkt 7.
9. Dette tas til etterretning for arbeidet med overordnet konsekvensutredning.
10. «Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning» er en overordnet føring for kommunedelplanen, jf. kapittel 2.1 «nasjonale og regionale føringer». Innspillet tas til etterretning.
11. Innspillet tas til etterretning.
12. Foreslår at det innarbeides et punkt under kapittel 5 utredninger som omhandler utredning av mulighetene for midlertidig lagring av overskuddsmasser, se innspill A6 «Direktoratet for mineralforvaltning» punkt 5.
13. I kapittel 5 utredninger under «andre aktuelle utredninger» legges det opp til at det skal utredes hvorvidt det skal lages en prioritering for åpning av forskjellige uttak/deponi. Dette vil være spesielt aktuelt når det er flere uttak/deponi i nærheten av hverandre med hensyn til støy/støv fra drift og transport. Foreslår at dette presiseres med følgende setning: «Det skal utredes om det er behov for å utarbeide en prioritering i tid for åpning/utvidelse blant områder for uttak/deponi».
14. Hensynet til Gaula vil tillegges vekt i overordnet konsekvensutredning, viser for øvrig til innspill C1 «Vannmiljø m.m (plan- og byggesak)».
15. Det legges opp til en arealavklaring gjennom en overordnet konsekvensutredning. I denne vil aktuell tematikk, herunder «biologisk naturmangfold» vurderes med utgangspunkt i offentlig tilgjengelige databaser. Dette vil danne grunnlaget for et gitt konfliktnivå (konfliktnivå kategoriseres etter tall for eksempel: 1-3 fra lav til høy), og være førende for en anbefaling for fremtidig utvikling av et konkret areal, dvs. masseuttak/deponi.
16. Innspillet tas til orientering.
17. Dette tas til orientering.
18. Nærhet til støy- og støvfølsom arealbruk vil være et tema som skal vurderes i overordnet konsekvensutredning.

Nr: A6	Direktoratet for mineralforvaltning	Dato: 05.01.2021
<ol style="list-style-type: none"> 1. DMF kan ikke se at det er omtalt i planprogrammet konkret, men legger til grunn at grustak og steinbrudd gjelder byggeråstoffer, og ikke øvrige ressurser som eksempelvis naturstein. Hvis planen også skal omhandle øvrige mineralske ressurser må dette komme fram av det endelige planprogrammet. Kommunen har forekomster av andre ressurser i tillegg til byggeråstoffer som kommunen også bør ta stilling til. 2. DMF anbefaler at det tydeliggjøres forskjellen i å forvalte et eksisterende uttak og en forekomst uten uttak. 3. DMF er svært positive til at kommunen har en kommunedelplan for grustak, steinbrudd og deponi og at planen holdes oppdatert. 4. Til konsekvensutredning: DMF anbefaler at det for etablerte uttak gjennomføres en konsekvensanalyse for å belyse konsekvensene for nærmiljøet rundt uttaket, men også konsekvensene som kan ha påvirkning på driften og mulig framtidig utvikling av uttaket. 5. Kommunen bør allerede i denne planen vurdere områder og lokalisering av deponier for overskuddsmasser, og om massene kan gjenbrukes eller om de blir lagret i permanente deponier. 6. DMF anbefaler at kommunen vurderer muligheten for eventuelle samlokalisering av masseuttak og deponi. Det er uheldig om det deponeres masser i en forekomst før ressursene er tatt ut. 7. DMF er positive til at kommunen skal vurdere transportavstander i det videre planarbeidet og viser til «harde fakta om mineralnæringen – mineralstatistikk 2019» som sier noe om transport og klimautslipp i forbindelse med mineralnæringen.		
<p>Kommentar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Det legges opp til at planen gjelder arealavklaringer for mineralressurser og deponi. Det foreslås en presisering i kap. 3.1 med følgende formulering: «med grustak og steinbrudd menes byggeråstoffer». Videre: «Det vil også være aktuelt å se på arealavklaringer på områder for andre mineralressurser». 2. Dette tas til orientering. 3. Dette tas til orientering. 4. Det skal utarbeides en overordnet konsekvensutredning som bl.a. vurderer påvirkning for nærmiljø og nabobebyggelse rundt et uttak/deponi. 5. Viser til innspill A5 «Statsforvalteren i Trøndelag» punkt 12. Foreslår at det innarbeides følgende formulering i planprogrammets kapittel 5: «Det skal utredes hvorvidt det finnes egnede områder og lokalisering av deponier for overskuddsmasser». 6. Foreslår at «utredning om mulig samlokalisering av masseuttak og deponi» innarbeides som et utredningstema i planprogrammets kapittel 5 under andre aktuelle utredningstema. 7. Dette tas til orientering.		

Nr: A7	Trøndelag fylkeskommune	Dato: 08.01.2021
<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Om metodikken:</u> Det legges opp til kun en verdivurdering av de ulike områdene. Det vil være en styrke for utredningsarbeidet om man vurderer konsekvensene for de ulike temaene, basert på kjent kunnskap og tidligere erfaringer fra tilsvarende arealbruk. Fylkeskommunen vil også anbefale kommunen å ta inn en kolonne som sier om tiltaket anbefales eller ikke, samt at metodikken gjøre rede for hvordan vektingen blir gjort av de ulike temaene. 2. <u>Vannforvaltning:</u> Under nasjonale og regionale føringer nevnes ikke vannforskriften og ikke Regional plan for vannmiljø. Dette må inn som føringer for arbeidet. 3. I kapittel 3.4 «utfordringer til råstoffutvinning og deponi» bør det inn et eget punkt om vannmiljø. 4. Vannmiljø savnes generelt i delplanen. Fylkeskommunen, mener det blir for begrensende å bare se på tiltaksområdet. 5. <u>Fylkeskommunen som vegeier:</u> Støy/støv tilknyttet tungtrafikk bør også vurderes, og ikke bare selve driftsområde. 6. Vi ønsker også å understreke viktigheten av korte transportavstander, både pga. trafikksikkerhet, utslipp og minst mulig slitasje og tilgrising av fylkesveger. Gjelder både for uttak av masser og deponier. 7. <u>Vilt:</u> Det er viktig at Melhus kommune legger til grunn artskartlegging som er gjennomført i kommunen ved vurdering av naturmangfold, jf. naturmangfoldloven § 8. 8. <u>Kulturminner eldre tid – automatisk fredete kulturminner:</u> Vi forutsetter at kulturminneverdier blir utredet på lik linje med øvrige miljøtemaer i videre planlegging. 9. Trøndelag fylkeskommune presiserer at det ikke gis samtykke til arealbruken når det gjelder usikkerheten med hensyn til hvor synlige og skjulte automatisk fredede kulturminner (fra før 1537) finnes. Dette gjør at de enkelte planer må sendes fylkeskommunen som høringsinstans for behandling og uttalelse. 10. Vi ber om at det tas kontakt med kulturvernmyndighetene så tidlig som mulig i de ulike planprosessene. 11. <u>Andre generelle kommentarer:</u> Grus er en mer begrenset ressurs enn fjelluttak, slikt bør man i et langsiktig perspektiv økonomisere med bruk og uttak av grus. 12. Det vil også være viktig å få krav om visuell skjerming av uttak, for eksempel ved å sette igjen terreng/vegetasjon. Krav til buffer må settes tilstrekkelig og føringer for bredde ol. Kan med fordel inngå i kommunedelplanen.		

Kommentar:

1. Det legges opp til at tiltakshavere / interessenter spiller inn aktuelle områder, i henhold til mal innspillskjema. Videre skal det gjennomføres en overordnet konsekvensutredning. I denne vil det ses på konsekvenser overordnet innenfor aktuelle tema / vurderingskriterier, jf. KU-forskriften § 18.
2. Dette tas til etterretning. Foreslår at «vannforskriften og regional plan for vannmiljø» beskrives i kap. 2.1 under nasjonale og regionale føringer.
3. Foreslår at vannmiljø beskrives nærmere i kap. 3.4 «utfordringer til råstoffutvinning og deponi».
4. Dette tas til orientering. Viser for øvrig til innspill fra internhøring C1 «Vannmiljø mm», datert. 17.12.2020.
5. Dette tas til etterretning. Vurderinger knyttet til støv/støy vil inngå i overordnet konsekvensutredning.
6. Dette tas til orientering.
7. Dette tas til etterretning.
8. Kulturminner er et tema som skal vurderes i overordnet konsekvensutredning.
9. Dette tas til orientering.
10. I kommunedelplanen vurderes konsekvenser på et overordnet nivå, og eventuelle konflikter med kulturminner vil avklares gjennom offentlig tilgjengelige databaser. Dette er i hovedsak aktuelt for senere reguleringsprosesser.
11. Dette tas til orientering.
12. Innspill om krav til visuell skjerming av uttak ved å sette igjen terreng/vegetasjon (buffer) tas til etterretning.

Nr: A8	Trondheim kommune, byplankontoret	Dato: 10.01.2021
<ol style="list-style-type: none"> 1. Det er viktig å se masseuttak, deponi og en mer bærekraftig håndtering av rene masser i et regionalt perspektiv, og bidra til tilstrekkelig kapasitet og forutsigbarhet. 2. I bystyrets høringsinnspill til Trondheimsregionens høringsforslag for regional utredning av områder for deponering av rene masser, er relevante punkter (pkt. 3-6): 3. Trondheim kommune ber om at masseuttak som kan brukes som deponi legges til på lista, med vurdering av kapasitet, adkomst og nærmiljø. I tillegg bør man vurdere mulig oppstart for å kunne deponere masser etter endt masseuttak, eller parallelt med masseuttak. Dette gjelder for eksempel Vassfjellet, Skjøla, Sjøberg nord, Sjøberg sør og Nedre Forset nord. 4. Trondheim kommune ber om at det blir etablert indikatorer for høyt konfliktnivå knyttet til nærmiljø, og at områdene vurderes på nytt for konfliktnivå nærmiljø. Det er viktig at man vurderer nærmiljøet langs hele transportruta, for eksempel fra E6 til deponi, ikke bare siste del inn til deponi. 5. Trondheim kommune ber om at Massedeponi i Trondheimsregionen, utredning av områder for deponering av rene masser kommer til høring til kommunene hvert 4. år. Det bør også ved denne høringsrunden legges ved statistikk som viser faktisk deponert masse tidligere år. 6. Trondheim kommune støtter behovet for en mer bærekraftig håndtering av rene overskuddsmasser, og alternative muligheter for deponi. Muligheter for fjorddeponi, bruk av gamle masseuttak og returmasser med båt til jordforbedring i andre deler av regionen må utredes. Dette vil bidra til å begrense behovet for deponi. Trondheim kommune mener også det bør iverksettes tiltak for økt gjenbruk, sortering og gjenvinning av masser. Det bør også arbeides med å avklare deponibehov ved utbyggingsprosjekter og tilstrebe at mengden masser som hentes ut blir redusert. 7. Trondheim kommune vil ta inn massehåndtering som tema ved rullering av kommuneplanens arealdel. Vi ønsker å se vår utredning i sammenheng med denne kommunedelplanen for Melhus. Det er pågående planarbeid for noen masseuttak ved Vassfjellet. En eventuell utvidelse av masseuttak her bør sees i sammenheng. 8. Trondheim kommune anbefaler at viltverdier og økologiske korridorer inkluderes i vurderingsskjemaet.		
<p>Kommentar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Det legges opp til at revisjonen av kommunedelplan grustak, steinbrudd og deponi skal se på regionale sammenhenger, viser til kap. 2.1 om IKAP-samarbeidet. 2. - 3. Dette tas til orientering. Se innspill A6 «Direktoratet for mineralforvaltning» punkt 6. 4. Det er planlagt gjennomført en overordnet konsekvensutredning hvor tematikk som transport, støy/støv og nærhet til nabobebbyggelse vil inngå for å fastslå et konfliktnivå knyttet til et aktuelt område for masseuttak/deponi. 5. Dette tas til orientering. 6. I henhold til planprogrammet «kapittel 5 Utredninger» skal det ses på en strategi for bærekraftig forvaltning av ressursene. I den forbindelse nevnes blant annet gjenbruk og resirkulering av byggeråstoffer og fremme overgang fra grus til pukk (knust berg) til formål hvor dette er mulig. Foreslår at det tas inn et punkt i kapittel 5 om at det skal utredes om det er behov for retningslinjer/stille krav for avklaring av deponibehov ved utbyggingsprosjekter. 7. Dette tas til orientering. 8. Foreslår at eget punkt om «viltverdier» og «økologiske korridorer» innarbeides i «mal innspillskjema» under nytt nr. 17.		

1. Mattilsynet støtter beskrivelsen i planprogrammet når det gjelder å sikre grunnvann / vassdrag som benyttes til drikkevann fra forurensning, og at avrenning i slike ressurser kan få fatale følger.
2. [...] Drenering av masser vil ikke kunne erstatte de naturlige massene når det gjelder filtreringsegenskaper. I tillegg vil deponering av masser kunne føre med seg forurensninger inn mot drikkevanskilden. Vi ser også at reetablering ofte er tenkt utnyttet til langbruksaktivitet, noe som også kan bidra til forurensning av drikkevannet.
3. Størrelsen på områder som må beskyttes mot slike inngrep avhenger blant annet av grunnvannets strømningsretning og løsmassenes evne til å transportere væske.
4. Grunnvann, og særlig grunnvann i løsmasser, er i hovedsak ansett å være godt egnet til drikkevann. Dette forutsetter naturligvis at grunnvannet er tilstrekkelig beskyttet mot forurensninger og fare for tilførsel av forurensning [...].
5. Vi ser det stilles krav til konsekvensutredning for områder som ligger innenfor grunnvannsområder i kommuneplanens arealdel. Vi anbefaler at dette gjennomføres.
6. Samtidig står det at det kreves ROS-analyse for områder som tas opp til regulering. Der forventer vi at drikkevann/grunnvann inngår. ROS-analysen skal bl.a. vurdere risiko og sårbarhet som kan oppstå ved endret arealbruk i forhold til dagens forutsetninger. For drikkevannsinteresser og grunnvann er det også viktig å vurdere hvordan fremtidige varslede klimaendringer kan innvirke.
7. Uttalelse til vedlegg 2: I «Mal for verdi- og konsekvensutredning» bør det fremgå hvilke typer masser som er tenkt tatt ut. Vi anser det som viktig å vurdere behovet og etterspørselen i markedet for ulike typer masser, og at dette legges til grunn i videre planarbeid. Det bør også ligge til grunn en vurdering av massens egnethet og anvendelsesområde.
8. Uttalelse til vedlegg 3: Det er viktig med en god vurdering av dyrehelsemessige uheldige konsekvenser som følge av naturinngrep i en KU eller ROS-analyse.
9. I Melhus kommune er det nærmere 90 eiendommer som er registrert med floghavre. Det er derfor viktig å legge dette til grunn ved utarbeidelse av reguleringsplaner (KU/ROS) for å redusere faren for spredning av spesielt floghavre. Gjelder både via vann og jord, samt utstyr eller masser som kan ha vært i kontakt med uønskede arter og smittestoffer. Vi kan opplyse om at det er forbudt å flytte jord fra eiendom med floghavre til annen eiendom, dette er forskriftsfestet. Tilsvarende gjelder egne regler for eiendommer med potetcystenematode (PCN) og lys ringråte.
10. Slike vurderinger (pkt. 3 og 4) kan komme inn under naturverdier / naturmangfold og primærnæring / jordbruk / skogbruk / beitemark.
11. Mattilsynet vil gjenta viktigheten av å ivareta den nødvendige beskyttelsen av drikkevanskilder og tilsigsområder / nedbørsfelt for vannforsyningssystemer i arbeidet med å etablere planer knyttet til uttak av masser og etablering av deponier. I det ligger spesielt å respektere etablerte beskyttelsessoner for vannforsyningssystemer og de restriksjoner som påligger hver sone. [...] Eksisterende vannforsyningssystemer skal etter det Mattilsynet kjenner til være kjent og kartfestet i Melhus kommune. Ut fra dette vil beliggenhet og beskyttelsessoner være kjent. Ved å respektere disse sonene samt definerte restriksjoner for sonene kan fastsetting av arealer for masseuttak og deponier gjøres uten at det kommer i konflikt med drikkevannsforsyning.
12. For kilder / tilsigsområder der beskyttelsessoner / restriksjoner ikke er tydelig nok definert bør slik informasjon innhentes fra fagkyndig instans før beslutning fattes om etablering av nye tiltak.
13. Eksisterende ubenyttede grunnvannsforekomster bør vurderes bevart / beskyttet for eventuell framtidig anvendelse i vannforsyningssammenheng. Det kan ses i sammenheng med å bevare grusressurser for fremtidige generasjoner.

14. Tilbakeføring av arealer der det er tatt ut masser vil kunne stille krav til massens renhet og egnethet. Deponier vil kunne føre til både akutt og diffus avrenning som på kort eller lang sikt kan påvirke en drikkevannsforekomst negativt. Det kan i enkelte tilfeller være behov for å stille krav til overvåkning av grunnvannet. Dette omfatter både måling av grunnvannsnivå og prøvetaking av grunnvann.
15. Det finnes ingen eksakt beskrivelse i lov eller forskrift som angår hvor stor umettet sone som skal stå igjen ved uttak av masser / løsmasser. En slik uttaksgrense bør settes uavhengig av om det befinner seg et grunnvannsanlegg i nærheten eller ikke. Laveste uttaksnivå behøver ikke alltid være førende for hele området, det må undersøkes spesifikt i hele området for å sikre god nok avstand til grunnvannsspeilet. Massene i området kan ha ulike egenskaper avhengig av bla. kornfordeling. Det er viktig at det settes en grense for laveste uttaksnivå over grunnvannsnivået med god sikkerhetsmargin der det er relevant. Som nevnt, bør også utarbeidende klimaprognoser legges til grunn for denne vurderingen.
16. Det er også viktig å sikre at lagring og bruk av petroleumsprodukter skjer på en forsvarlig måte. Utslipp av denne type stoffer kan bidra til å forurense grunnvann og drikkevann i mange år.
17. Ved ulykker eller uønskede hendelser er det viktig å på forhånd ha tenkt ut mulige konsekvenser. Det vil kunne utløse behov for forebyggende sikringstiltak og tiltaksplaner.

Kommentar:

1. Dette tas til orientering.
2. Dette tas til etterretning.
3. Dette tas til orientering.
4. Dette tas til orientering.
5. I dette planarbeidet vil det utarbeides en overordnet konsekvensutredning som grunnlag for en anbefaling av framtidig utvikling av et område. Grunnvann er en tematikk som naturlig vil vurderes i denne sammenheng. Dette er en overordnet arealavklaring, og fritar ikke tiltakshavere fra reguleringsprosesser før utbyggingstiltak.
6. Endelig vedtatt kommunedelplan for grustak, steinbrudd og deponi vil ikke fritta tiltakshavere fra krav om reguleringsplan og ROS-analyse før utbyggingstiltak.
7. Foreslår at det innarbeides et punkt om hvilke typer masser som er tenkt tatt ut i «Mal innspillskjema». Samt en beskrivelse av massens egnethet og anvendelsesområde.
8. Biologisk naturmangfold er et tema som skal utredes i overordnet konsekvensutredning.
9. Dette tas til etterretning.
10. Dette tas til etterretning.
11. Dette tas til etterretning.
12. Dette tas til etterretning.
13. Dette tas til etterretning.
14. Dette tas til etterretning.
15. Dette tas til orientering.
16. Dette tas til orientering.
17. Det stilles krav om ROS-analyse i reguleringsprosesser. I kommunedelplan for grustak, steinbrudd og deponi vil konfliktnivået på arealer avklares overordnet.

B. Lag/foreninger/enkeltpersoner/private aktører

Nr: B1	Kvål Velforening	Dato: 31.12.2020
<ol style="list-style-type: none"> 1. Innspillet er forenklet og Kvål Velforening vil senere komme tilbake til saken, og hvilke negative konsekvenser det har for beboerne i området. 2. Vår interesse dreier seg i hovedsak om vårt nærområde som er området nord for boligfeltet på Kvål og som strekker seg til gården Skjeringstadmoen. 3. Dette området er pr. i dag regulert som et LNF-område, men har også et område avsatt til råstoffutvinning, nærmere bestemt steinbruddet på Skjeringstad. Sistnevnte område er som kjent omstridt av svært mange grunner. 4. Vårt hovedønske er at LNF-området blir videreført i den reviderte arealplanen. 5. Likeså ønsker vi at steinbruddet blir tatt ut av planen som område for råstoffutvinning. Dette området bør også tilbakeføres til LNF-område eller alternativt slik kommuneplanens arealdel ble vedtatt i 2014: «2003010 – Reguleringsplan for steinbrudd, Kvål (endring til boligformål)». «2004004 – reguleringsplan». «Nye områder for boligutvikling bl.a. langs Vassfjellveien og langs Bennavegen». 6. Kvikkleire er, og blir, en utfordring på Kvål. Arbeidet med E6 vil kunne løse deler av disse utfordringene – og da på øststiden av elva, men det vil ta tid. Fra kommunens side er det viktig å styre arealbruken i sentrum av Kvål på en god måte når E6 flyttes ut. Sentrumsplanarbeid vil kunne bidra til dette. 7. Når sentrumsplanen for Kvål også står for døren er det viktig for oss at vi får en forutsigbar, trygg, attraktiv og helhetlig plan. Vi ønsker ikke at vårt sentrum i fremtiden skal fremstå nærmest som en oppsamlingsplass for nye og utrangerte biler av alle størrelser. 8. Med ny E6 forbi Kvål og ny infrastruktur føre til at steinbruddet igjen kan bli aktuelt til boligformål slik det en gang var en tanke.		
<p>Kommentar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dette tas til orientering. 2. Dette tas til orientering. 3. Dette tas til orientering. Har ingen ytterligere kommentarer på dette stadiet i prosessen. 4. Til punkt 4 og 5: Denne høringen gjelder forslag til planprogram for kommunedelplan grustak, steinbrudd og deponi. Planprogrammet inneholder en beskrivelse av hvordan forestående planprosess vil foregå mht. formål med planen, behov for utredninger, medvirkning og fremdrift. På bakgrunn av dette er det fortsatt for tidlig i prosessen til å kommentere / ta stilling til konkrete forslag knyttet til arealbruken på et område. Innspillet tas til etterretning for det videre planarbeidet, og Kvål Velforening vil kunne gi et utfyllende innspill underveis i prosessen, eller når forslag til kommunedelplan legges ut til høring og offentlig ettersyn. Planforslaget som legges frem for 1.gangsbehandling i formannskapet, vil inneholde anbefalinger til fremtidig arealbruk for konkrete områder når det gjelder ressursuttak og deponi. 6. I arbeidet med kommunedelplanen skal det utarbeides en overordnet konsekvensutredning og det skal tas en gjennomgang av eksisterende områder for råstoffutvinning/deponi. I konsekvensutredningen vil nærhet til boliger, trafiksikkerhet, områdestabilitet og tilbakeføring av arealer m.m være temaer som skal vurderes. Dette må videre vektles opp mot de ulike interessene / hensynene i området, og danner grunnlag for en anbefaling av fremtidig utvikling av området. 7. Dette tas til etterretning. 8. Viser til punkt 4 ovenfor.		

Nr: B2	Rambøll på vegne av Anders Bolland	Dato: 06.01.2021
<ol style="list-style-type: none"> 1. Innspillet gjelder eiendom gnr./bnr. 124/2 (deler av eiendommen). 2. Forslag til mottak av rene masser. Mottak av masser vil være midlertidig og tidsbegrenset før området skal istandsettes til LNFR-formål, enten i form av skogbruk eller dyrka mark.		
Kommentar: <ol style="list-style-type: none"> 1. Dette oppfattes som et konkret innspill til område for etablering av deponi/mottak av rene masser. Det kommer ikke frem opplysninger / innspill som direkte angår planprogrammet som denne høringen gjelder. 2. Det foreslås derfor at innspillet behandles etter fastsatt planprogram, under planprosessen, se kap. 4.2 i forslag til planprogram.		

Nr: B3	Multiconsult på vegne av Ramlo Sandtak AS	Dato: 07.01.2021
<ol style="list-style-type: none"> 1. Område for råstoffutvinning Gravråksmoen utvides, jf. vedlegg 1. 2. Nytt område for råstoffutvinning Koloåsen, jf. vedlegg 2. 3. Område for råstoffutvinning Stokkan grustak, reguleringsplan id 2013010, videreføres. 4. Område for råstoffutvinning Kneppet grustak, reguleringsplan id 2011005, videreføres. 5. Område for råstoffutvinning Valdum steinbrudd, reguleringsplan id 2010008, videreføres. 6. Område ved Fredheim, gbnr. 125/24 tas inn i planen slik at det gir mulighet for oppfylling til dryka jord, jf. dispensasjon gitt av formannskapet sak 15/20 den 04.02.2020 og sak 108/20 den 01.09.2020.		
Kommentar: <ol style="list-style-type: none"> 1. Dette oppfattes som konkrete innspill til utvidelse/videreføring/etablering av områder for råstoffutvinning og deponi. Det fremkommer ikke opplysninger/innspill direkte knyttet til planprogrammet som denne høringen gjelder. 2. Det foreslås derfor at innspillet behandles etter fastsatt planprogram, under planprosessen, se kap. 4.2 i forslag til planprogram.		

Nr: B4	Leidulf Gravråk	Dato: 08.01.2021
<ol style="list-style-type: none"> 1. Min eiendom gnr. 49 bnr. 1 på Kregnes har allerede en del av sin eiendom regulert til grusuttak sammen med eiendommen gnr. 48 bnr. 1, tilhørende Arne Nordbotn. Disse er en del av Høgmælen og representerer en av de viktigste grusforekomstene i Melhus. 2. Det har tidligere vært grusuttak på andre deler av min eiendom 49/1 som er en del av samme grusforekomst. Det er ønskelig å innlemme disse områdene og mellomliggende områder som vil kunne medføre en helhetlig utvikling av området. 3. Gnr. 51 bnr. 1 tilhørende Kjell Ekli har arealer som naturlig må inngå i en naturlig utvikling av området, da denne danner deler av skråningen mot nordøst. Kjell Ekli, ønsker å la dette området samt tilgrensende område oppe på platået, inngå i samme regulering, og jeg fremmer dette på vegne av ham.		
Kommentar:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dette oppfattes som et konkret innspill til utvidelse / etablering av grusuttak på eiendommene gnr./bnr. 49/1, 48/1 og 51/1 på Høgmælen. Det kommer ikke frem opplysninger / innspill som direkte angår planprogrammet som denne høringen gjelder. 2. Det foreslås derfor at innspillet behandles etter fastsatt planprogram, under planprosessen, se kap. 4.2 i forslag til planprogram.		

Nr: B5	Kystplan AS på vegne av Daniel Lufall	Dato: 08.01.2021
<ol style="list-style-type: none"> 1. Innspillet gjelder del av eiendom gnr./bnr. 126/1. 2. Det er registrert forekomst av skifer på eiendommen. NGU har også vært og sett på forekomsten. Noe skifer har blitt tatt ut for flere år siden. 3. Det har vært en del forespørsler etter stein til natursteinmurer og skifermurer. Det er opplyst at det ikke finnes lokale leverandører av lokal skifer mellom Oppdal og Snillfjord. Tiltakshaver ønsker derfor å kunne ta ut skifer til lokalt bruk.		
Kommentar:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dette oppfattes som et konkret innspill til etablering av et skiferuttak på del av eiendom gnr./bnr. 126/1. Det kommer ikke frem opplysninger / innspill som direkte angår planprogrammet som denne høringen gjelder. 2. Det foreslås at innspillet behandles etter fastsatt planprogram, under planprosessen, se kap. 4.2 i forslag til planprogram.		

Nr: B6	Bardo Tanem	Dato: 08.01.2021
<ol style="list-style-type: none"> Innspill fra Bardo Tanem gjelder eiendom Fredheim gnr./bnr. 121/5 og 124/25. Området er planlagt til jordforbedring/deponi, videreføring av eksisterende/ferdigstilt prosjekt på eiendommen Fredheim.<ul style="list-style-type: none"> God bruk av rene overskuddsmasser grunnet området blir brukt til landbruk til etterbruk. Behov for mer dyrkajord på gården og i Melhus generelt. Gunstig at deponi, dyrkajord ligger i kort avstand fra gården. Gjenvinning av rene masser er et nyttig formål. Avkjøring og anleggsvei allerede opparbeidet ut til område. Kort vei til bynære områder grunnet oppgradering av vei Skjøla/ gamle Klæbu kommune. Viser til svært godt resultat på allerede ferdigstilt område. Entreprenør/transportør kan kjøre grusholdige masser på retur som er miljøbesparende.		
Kommentar: <ol style="list-style-type: none"> Dette oppfattes som et konkret innspill til område for jordforbedring/deponi på eiendom Fredheim gnr./bnr. 121/5 og 124/25. Det kommer ikke frem opplysninger / innspill som direkte angår planprogrammet som denne høringen gjelder. Det foreslås derfor at innspillet behandles etter fastsatt planprogram, under planprosessen, se kap. 4.2 i forslag til planprogram.		

Nr: B7	Mari Løberg	Dato: 07.01.2021
<ol style="list-style-type: none"> Tenkte bare å sende denne e-posten i forbindelse med varsel om høring på dette. Jeg holder ikke på selv, er grunneier, men har snakket med Tore Ramlo om dette. De har vel noen på saken, håper jeg. I hvertfall har han sendt saken til Sissel Enodd hos Multiconsult (mener jeg det var) som er på saken.		
Kommentar: <ol style="list-style-type: none"> Dette tas til orientering. Multiconsult har på vegne av Ramlo Sandtak as sendt innspill til høringen av planprogrammet. Viser til innspill B3 «Multiconsult på vegne av Ramlo Sandtak AS», datert 07.01.2021.		

C. Internhøring

Nr: C1	Vannmiljø m.m (Plan- og byggesak)	Dato: 17.12.2021
--------	--	------------------

Generelle kommentarer til planprogrammet:

1. Fint om det settes sidetall.
2. 1.2 Formål med planarbeidet. I første setning foreslår jeg et tillegg i setningen som vist i understreket: [...] «avveid mot andre areal-, samfunns- og miljøhensyn».
3. 1.3 Mål:
  - Under pkt. 2 i mål foreslår jeg følgende tillegg med understrekning. «2. revidere strategi for bærekraftig forvaltning av ressursene og berørte areal-, samfunns- og miljøhensyn».
4. 2.1 Nasjonale og regionale føringer. Lovgrunnlaget:
  - Lov om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet (miljøinformasjonsloven) er kanskje relevant i denne sammenheng?
  - Inkluderer at forskrifter knyttet til disse lovene er relevant. Det bør nok spesifiseres. Trenger ikke nevne alle forskrifter, men siden KU-forskriften er nevnt bør forurensningsforskriften og vannforskriften nevnes. I slike saker er det ofte disse det er knyttet sterke meninger til og vil bli mer fokus på fremover.
5. 3. Fokusområder. Side 7 i pdf: «Tillegg på linje fire i 1. avsnitt under fokusområder etter «natturressurs»: Kommunedelplanen skal bidra til å sikre det langsiktige behovet for deponi og råstoffer samtidig som konsekvensene av uttak/deponering minimeres.
6. 3.1 Mineralske råstoff og deponi. Side 8 i pdf: Øverst: «Melhus kommune har store ressurser innen gruppen byggeråstoffer som inneholder mineralene sand, pukk og grus». Sand, pukk og grus er ikke mineraler, men består av flere forskjellige mineraler. «Inneholder mineraler» må byttes ut med «består av» eller «er».
7. 3.2 Dagens situasjon. Deponi: «Deponier over viss størrelse må som hovedregel søke om tillatelse til å deponere hos Fylkesmannen. Dette kommer i tillegg til krav om reguleringsplan».
8. 3.4 utfordringer.
  - Samfunnssikkerhet: utfordringer knyttet til deponi og forurensning bør også inkluderes. Deponi av rene masser har potensiale til bl.a. å inneholde nitrogen fra sprengstoffrester. Dette er problematisk i områder med sårbare vannforekomster hvor vannføringen er lav, eller innholdet av nitrogen / fosfor er høyt fra før. Steinmasser fra sprengning er å anse som rene masser. I tillegg vil enkelte bergarter, som gneis/granitt som inneholder kismineraler (svovelholdig) kunne forvitte og gi sur metallholdig avrenning avhengig av type mineraler til stede. Transport til og fra områder som benyttes til ønsket formål bør ikke være plassert sånn at trafikkmengden øker i sårbare naturområder/hensynssoner for drikkevann. Trafikkulykker og oljesøl er den mest vanlige forurensningen i Melhus.
  - Infrastruktur: Du har omtalt hva som allerede ligger i nærheten, men også hva som er planlagt i kommende i nærheten bør omtales. Store utbyggingsprosjekter og områder med ønsket vekst i passende nærhet vil minimere transportlengden.
  - Naturmangfold: Biologisk mangfold berøres alltid i større eller mindre grad av omtalte aktiviteter. Derfor gjelder det å finne områdene med minst konsekvens.
  - Nytt kapittel med presisering rundt vannmiljø: Mangler kapittel om vannmiljø knyttet til 3.4 utfordringer. Kan kombineres med samfunnssikkerhet som i samfunnssikkerhet/vannmiljø. Krav til god økologisk tilstand og forbud mot å redusere tilstanden (ref. vannforskriften) gjelder uavhengig av om det menneskelige samfunnet blir påvirket. Partikler er spesielt kritisk i gytebekker og elever og drift må ta hensyn til dette. Det er som regel alltid knyttet vilkår til drenering av områder akkurat med hensyn til dette i arealsaker, og det bør komme fram. Dette er hovedproblemstillingen til konflikten rundt deponiet som skal etableres på Udduvoll Vest som har vært innom et departement og flere direktorat.

9. 5 Utredninger:

- Status: (se side 3) avsnittet kan være «Å skaffe en oversikt over dagens situasjon innebærer å en kartlegging over hvilke forekomster som er i drift, hvilke deponier som er i drift, forventet driftsperiode, og planlagt uttaks- eller deponimengde. I tillegg bør det også skaffes en oversikt over om anleggene i drift har en reguleringsplan, som er dagens krav, og har konsesjon for drift/tillatelse for deponering som det drives i tråd med. I enkelte tilfeller har anleggene en eldre tillatelse fra byggesak i kommunen istedenfor reguleringsplan/konsesjon/tillatelse til deponering. Fortsatt gyldighet av slik byggesakstillatelse må også vurderes. Gode samarbeidspartnere her er fylkesmannen for deponi og Direktoratet for mineralforvaltning knyttet til driftskonsesjoner».
- Nye uttaksområder: I teksten om nye områder bør det inngå en vurdering av kunnskapsgrunnlaget av berørt naturmangfold/vannmiljø Denne vurderingen er vesentlig for at vedlegg 2 og 3 skal gi et korrekt bilde av forekomsten.
- Overordnet KU: Jeg ville inkludert noen sitat fra § 18 i KU forskriften for å synliggjøre hva målet med overordnet konsekvensutredning er. Ordet «miljø» bør være med.
- Strategi for bærekraft: 4. avsnitt: Her ville jeg lagt inn noe sånt om at «grønn drift» er ønskelig.
- Andre aktuelle tema:
  - o Forslag til punkt 2 i lista som eget kapittel under utredninger. Annen mulig bruk av arealene er veldig viktig å ha oversikt over for å unngå arealkonflikter senere. Ressursuttak og deponi vil alltid komme mer eller mindre i konflikt med andre hensyn fordi arealbruken som oftest er veldig stor og dermed må naturverdier og vannmiljø, landbruksverdier, og / eller brukervennligheten av boligområder reduseres midlertidig eller permanent.
  - o Vurdering som bør inkluderes er omfang av ressurser i et fremtidig perspektiv: Summen av ressursene i kommunen må vurderes opp mot fremtidens behov og dermed bør også omfanget av områder vi setter av i denne planen gjenspeile dette behovet. Alle aktivitetene som denne planen inneholder gir miljøkonsekvenser, og derfor er det greit å gjøre en vurdering på at samfunnsnyttene ved de områdene vi forbeholder til dette er av større verdi enn det vi taper ut fra det faktiske behovet vi har lokalt og regionalt.
- Medvirkning og framdriftsplan: I områder hvor nye ressurser vurderes, kanskje det er en tanke å gi grunneiere/naboer/berørte direkte beskjed om høringsrundene? Sånn at de blir klar over at de kan bli påvirket av utfallet?

Vurdering av vedlegg 2 «mal for verdi- og konsekvensvurdering

10. Setning inn øverst at «det er lagt ved veiledning for utfylling».
11. Nummererte eller alfabetiserte punkt for å kunne lettere referere til et punkt med ekstra tekst på et vedlagt ark.
12. Inkludere et punkt mellom forslag / kort beskrivelse av tiltaket eventuelt relatert til eksisterende arealbruk. Dette punktet er relatert til dagens drift: ingen drift knyttet til deponi/ressursuttak – deponi rene masser – deponi forurensende masser – grus/sanduttak – pukkverk. (flere bør kunne velges).
13. Punkter som bør inkluderes for eksisterende drift:
  - Eksisterende driftskonsesjon/deponeringstillatelse? Ja/nei
  - Hvis ja, når ble den/de gitt?
  - Hvis nei, eksisterer annen tillatelse fra kommunen? Ja/nei
  - Hvis ja: fra hvilken dato?
  - Antatt masse inn/ut kan gjerne få med spesifisering fra 1.1.2020 til antatt avslutning/ut konsesjonsperiode/tillatelseperiode
14. Vil aktiviteten opprettholdes på dagens nivå: Ja – øke – reduseres – annet ____

15. Få inn punkt etter eksisterende arealbruk: Planlagt arealbruk etter deponering: ikke avklart – type____
16. Ekstra punkt under NÅ-situasjonen: Vannforekomst(er). Da kan avrenning fjernes fra støy/støv.

Vurdering av vedlegg 3

17. I veiledningen må det inkluderes hvilken informasjon som ønskes også knyttet til deponering – både eksisterende og potensiell.
18. Veiledning til vannforekomster: Det er et krav i vannforskriften at alle aktiviteter blir vurdert i alt av kommunens arbeid og det gjør det mye lettere for oss om de selv gjør en vurdering her om noen vannforekomster (bekker/elver/innsjøer/(grunnvann)) blir berørt og i hvilken grad. Det beste hadde vært om disse ble navnsatt og status fra vann-nett ble hentet ut. Flott at grunnvann har egen post. Forslag til veiledningspunkt:
  - Vannforekomst(er): Vannforekomster (= bekker/elever/innsjøer) som er eller kan bli berørt listes opp sammen med økologisk og kjemisk tilstand som kan hentes ut av vann-nett.no samt eventuelle viktige arter mm. Verdien gis ut fra tilstand og arter. Observert eller mulig påvirkning må også beskrives.

Kommentarer som trolig er mer relatert til innholdet i selve planen enn planprogrammet

19. Eksisterende uttak må få krav om regulering og konsesjon innen gitt frist. Gamle tillatelser over et gitt antall år (litt usikker på grensen her, men året hvor konsesjonsplikten ble innført kan være ok) mister sin gyldighet og krav om konsesjon og regulering inntreffer. Evt. dokumentasjon på at tillatelse overholdes og at arbeid er i tråd med innen en gitt frist.
20. I selve planen må det inn at viktige naturområder/ander verdifulle hensyn må ha betydning for KU og endelige reguleringsplaner for uttak selv om de blir funnet og definert i etterkant av at denne delplanen er vedtatt. F.eks. nyoppdaget rødlistearter i et område ved arbeid med detaljert KU etter at planen er vedtatt m kunne ha betydning ved gjennomføring av regulering.
21. Ikke gi noen områder unntak fra reguleringsplikt med bakgrunn f.eks. planlagt avslutning innen kort tid. Veldig vanskelig å håndtere for administrasjonen i etterkant.
22. Hvis uttaksområde planlegges som deponi, må det ekstra miljøvurderinger til blant annet relatert til vannforskriften.
23. Det bør vurderes om enn mulig litt omfattende, en opprømsing av områder som tidligere har vært avsatt til råstoffutvinning/deponi og utgår, og nye områder som blir vurdert og utelukket i arbeidet med planen. Det bør da inkluderes en begrunnelse. Det vil spare administrasjonen for mye arbeid i etterkant hvis dette er omtalt og dermed er begrunnelsen tilgjengelig.

Kommentar:

Generelle kommentarer til planprogrammet:

1. Foreslår at planprogrammet får sidetall.
2. Foreslår at setningen «avveid mot andre areal-, samfunns- og miljøhensyn» innarbeides i kap. 1.2.
3. Foreslår at «og berørte areal-, samfunns- og miljøhensyn» innarbeides i kap. 1.3 mål i slutten av setningen for punkt 2.
4. Foreslår at lov om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet (miljøinformasjonsloven) innarbeides under lovgrunnlag i kap. 2.1, samt at sentrale forskrifter som «forurensningsforskriften, vannforskriften og forskrift om konsekvensutredninger» nevnes i den forbindelse.
5. Foreslår at innspill til tillegget på side 7 linje fire i 1.avsnitt under kap. 3 fokusområder etter naturressurs: «Kommunedelplanen skal bidra til å sikre det langsiktige behovet for deponi og råstoffer samtidig som konsekvensene av uttak/deponering minimeres» innarbeides.
6. I kap. 3.1 foreslås det at «inneholder mineraler» byttes ut med «består av».
7. Foreslår at setningen: «Deponier over viss størrelse må som hovedregel søke om tillatelse til å deponere hos Fylkesmannen. Dette kommer i tillegg til krav om reguleringsplan» innarbeides i kap. 3.2 Dagens situasjon under deponi.
8. Til innspillet på kap. 3.4 utfordringer:
  - Følgende setning foreslås innarbeidet under samfunnssikkerhet: «Deponi av rene masser har potensiale til bl.a. å inneholde nitrogen fra sprengstoffrester. Dette er problematisk i områder med sårbare vannforekomster hvor vannføringen er lav, eller innholdet av nitrogen / fosfor er høyt fra før. Steinmasser fra sprengning er å anse som rene masser. I tillegg vil enkelte bergarter, som gneis/granitt som inneholder kismineraler (svovelholdig) kunne forvitte og gi sur metallholdig avrenning avhengig av type mineraler til stede. Transport til og fra områder som benyttes til ønsket formål bør ikke være plassert sånn at trafikkmengden øker i sårbare naturområder/hensynssoner for drikkevann. Trafikkulykker og oljesøl er den mest vanlige forurensningen i Melhus».
  - Under infrastruktur foreslås det at setningen «hva som er planlagt kommende i nærheten» innarbeides.
  - Under biologisk mangfold foreslås det at første setning får denne ordlyden: «Biologisk mangfold berøres i større eller mindre grad ved uttak av masser eller ved etablering av deponier».
  - Foreslår at det innarbeides et eget underkapittel om «Vannmiljø» i kap. 3.4.
9. Til innspillet på kap. 5 utredninger:
  - Følgende setning foreslås innarbeidet under status på eksisterende uttaks- og deponiarealer: «Å skaffe en oversikt over dagens situasjon innebærer å en kartlegging over hvilke forekomster som er i drift, hvilke deponier som er i drift, forventet driftsperiode, og planlagt uttaks- eller deponimengde. I tillegg bør det også skaffes en oversikt over om anleggene i drift har en reguleringsplan, som er dagens krav, og har konsesjon for drift/tillatelse for deponering som det drives i tråd med. I enkelte tilfeller har anleggene en eldre tillatelse fra byggesak i kommunen istedenfor reguleringsplan/konsesjon/tillatelse til deponering. Fortsatt gyldighet av slik byggesakstillatelse må også vurderes. Gode samarbeidspartnere her er fylkesmannen for deponi og Direktoratet for mineralforvaltning knyttet til driftskonsesjoner».
  - Underkapittelet kartlegge og verdivurdere nye uttaks- og deponiarealer dreier seg om hvordan kommunen skal gå frem for å kartlegge forekomster/lokalteter og arealer for grustak, steinbrudd og deponi. I den forbindelse vil tilgjengelig data fra

NGUs kartløsninger og innspill fra aktører/interessenter være viktige bidrag for et bredt kunnskapsgrunnlag. Naturmangfold og vannmiljø vil inngå når virkningene av om et område bør anbefales til dette formålet skal vurderes i en overordnet konsekvensutredning.

- Under overordnet konsekvensutredning foreslås det at følgende tekst fra KU-forskriften § 18 inkluderes: «For [...] kommunedelplaner kan konsekvensutredningen begrenses til å redegjøre for virkningene planen eller programmet kan få på et overordnet nivå [...]». «[...] Inneholder planen bare strategier for fremtidig arealbruk, skal det vurderes hvordan disse vil påvirke miljø og samfunn».
- Foreslår at setningen «grønn drift er ønskelig i så måte» innarbeides i underkapittelet Strategi for bærekraftig forvaltning av ressursene.
- Foreslår at «Annen mulig bruk av arealene» med tilhørende beskrivelse innarbeides i underkapitlet Andre aktuelle utredningstema.
- Foreslår at det innarbeides et nytt underkapittel «Utrede behovet for uttaks- og deponiområder» i kap. 5 Utredninger, med beskrivelse som i innspillet.
- Medvirkning og fremdrift: Oppstart av planarbeidet ble kunngjort i Trønderbladet og på Melhus kommunes hjemmeside. I tillegg ble det sendt ut brev til interessenter (grunneiere, næringsaktører og offentlig myndigheter) som har eller kan ha interesse for planarbeidet basert på informasjon fra kommunens saksbehandlarkart, DMF sin oversikt over konsesjoner i Melhus og Trondheimsregionens oversikt over deponier.

Vurdering av vedlegg 2 «mal for verdi- og konsekvensvurdering

10. Foreslår at følgende setning legges inn: «Det er lagt ved veiledning for utfylling av innspillskjemaet (se vedlegg 3: veiledning for utfylling av innspillskjema)».
11. Forslag om nummerering foreslås innarbeidet fra nr. 1 – 17.
12. Foreslår at dette inkluderes i vedlegg 2 «mal innspillskjema».
13. Foreslår at dette inkluderes i vedlegg 2 «mal innspillskjema».
14. Foreslår at dette inkluderes i vedlegg 2 «mal innspillskjema».
15. Foreslår at dette inkluderes i vedlegg 2 «mal innspillskjema».
16. Foreslår at vannforekomst(er) innarbeides som punkt nr. 10 under NÅ-situasjon, og at dette erstatter avrenning fra punkt nr.7 støy/støv.

Vurdering av vedlegg 3

17. Foreslår at følgende formulering innarbeides: «Skal det foregå deponering av masser, må det beskrives hvordan; hvilke typer masser (rene masser / forurensede masser). Hvor mye masse skal deponeres og en beskrivelse av tidsperspektiv. Det skal også beskrives eksisterende arealbruk og kvaliteter på området, og fremtidig/potensiell etterbruk».
18. Vannforekomst(er) foreslås innarbeidet som et eget veiledningspunkt som skal ses i sammenheng med nr. 10 vannforekomst(er) i mal innspillskjema. Som veiledningstekst foreslås dette: «Vannforekomster: Bekker/elever/innsjøer som er eller kan bli berørt listes opp sammen med økologisk og kjemisk tilstand som kan hentes ut av vannnett.no samt eventuelle viktige arter mm. Verdien gis ut fra tilstand og arter. Observert eller mulig påvirkning må også beskrives».

Kommentarer som trolig er mer relatert til innholdet i selve planen enn planprogrammet

19. Innspillet tas til etterretning. Dette vil være noe man kan se på i forbindelse med den statuskartleggingen som gjøres i planarbeidet.
20. Kommunedelplanen vil komme med anbefalinger basert på hvordan konfliktnivå på et område/areal vurderes på et overordnet nivå. Den vil dermed ikke fritta tiltakshavere fra krav om reguleringsplan med mer detaljerte utredninger i etterkant.
21. Innspillet tas til etterretning.

22. Innspillet tas til etterretning.
23. Innspillet tas til etterretning.

Nr: C2	Teknisk drift	Dato: 07.01.2021
<ol style="list-style-type: none"> 1. Drift VA: Ingen merknad. 2. Plan VVA: Det bør vurderes om det er behov for en avklaring/utredning om de ulike lokalitetene påvirker private eller offentlige vannkilder/brønner. Likeledes avstand til vann og avløpsledninger. Videre bør en vurdering om ekstra belastning av kommunale veganlegg, og behov for trafiksikkerhetstiltak (for eksempel. Gang og sykkelveg eller belysning) langs berørte vegstrekninger. 3. Prosjekt VVA: Ingen merknader. 4. Naturskade: Viser til NVE uttalelse i brev 04.12.20 som naturskade støtter seg til. Ingen videre merknader utover dette. 5. Veg og trafikk: Veger må være dimensjonert for tungtrafikk, enten det er bygging av nye veger eller oppgradering av eksisterende veger. Det må tas hensyn til sikker skoleveg, evt. gang- og sykkelveg og trafikklys. Det må tas hensyn til støv og støyplager i nærheten av slike anlegg, og på vegene til og fra spesielt på veger i nærheten av bebyggelse.		
<p>Kommentar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. - 2. Viser til innspill C1 «Vannmiljø m.m (plan- og byggesak). Vann- og avløp er et tema som vil inngå i overordnet konsekvensutredning. Det forutsettes videre at dette avklares underveis i planprosessen med plan VVA. 3. - 4. Dette tas til orientering. 5. Det tas sikte på at de forhold som nevnes her vil inngå i overordnet konsekvensutredning og avklares nærmere med teknisk drift veg og trafikk.		